

Handboek NVT

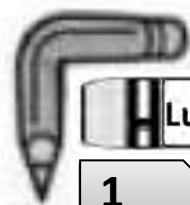
Leeswijzer Taalleesland
Nederlands voor het basisonderwijs
op Aruba (klas 3 – klas 6)

Leerjaar 4

Thema 3

Opgeruimd staat netjes

Werkboek 3

Luisteren & spreken

1 Lees.

Hans en Joris lopen naar school.

“Moet je daar eens kijken”, zegt Hans. Hij wijst op een plastic zak langs de kant van de weg.

Joris raapt de zak op.

5 “Leeg”, zegt hij. “Iemand heeft het gewoon weggegooid.”

Een eindje verder ligt een kapotte autoband.

“Wat een troep”, zegt Hans. “Wie zou dat opruimen?”

“Ik weet het niet”, zegt Joris. “Maar misschien kunnen wij het opruimen. Met de hele groep, bedoel ik.”

10 “Kom op”, roept Hans. “We gaan het meteen aan de juf vragen.”

Woordenschat

2

Bij het opruimen en schoonmaken horen allerlei taken, bijvoorbeeld: stofzuigen, afwassen, oud papier wegbrengen, afstoffen, ...

Wat vind jij het vervelendst om te doen? En wat vind je het leukst om te doen?

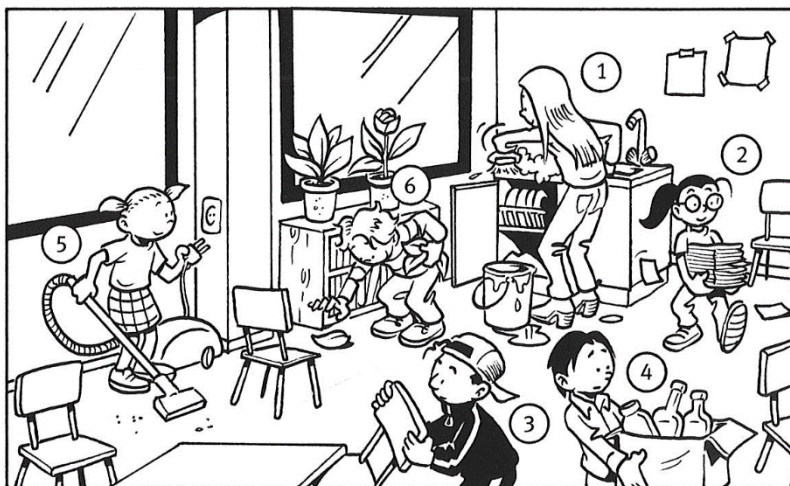
Vul de woordtrap in. Schrijf de taken op van vervelend naar leuk.

 Woordenschat

3

Juf Madeleine ruimt het lokaal van klas 4 op.
De kinderen helpen haar. Kijk maar.

Lees de zinnen. Kijk naar de nummers in de tekening.
Bij welk nummer horen de zinnen?
Zet het goede nummer in het hokje.

- De stoelen staan kris kras door het lokaal.
Yusuf zet ze weer op de goede plek.
- Jesse raapt de bladeren op.
- De stofzuiger werkt op stroom.
Violet steekt de stekker in het stopcontact.
- Sem verzamelt de lege flessen.
Die mogen straks in de glascontainer.
- Juf Madeleine is de wastafel aan het schrobben.
Met een borstel haalt ze al het vuil weg.
- Fatima verzamelt oud papier.
Dat gaat straks in de papiercontainer.

Woordenboek

doorbreken: Als de zon *doorbreekt*, komt de zon tevoorschijn van achter de wolken.

de mist: Dat zijn wolken die vlak boven de grond hangen. Je kunt bij *mist* niet ver kijken.

mul: Als zand *mul* is, dan is het droog en fijn. Je kunt er moeilijk doorheen lopen, want je voeten zakken weg.

ploegen: *Ploegen* is: de aarde omkeren met een ploeg. De boer *ploegt* zijn land met een machine met scherpe ijzers. *Ploegen* is ook met moeite door het zand gaan/lopen.

1

Zet een kruisje in het goede hokje.

1 Heel fijn en droog zand noem je ...

- mist.
 mul.
 mest.

2 Doorbreken is ...

- stukbreken of tevoorschijn komen.
 in stukjes scheuren.
 dubbelvouwen.

3 Ploegen is ...

- schoonmaken.
 de aarde omkeren.
 iemand pesten.

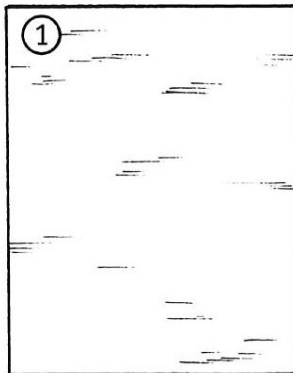

© www.schoolplaten.com

Woordenschat

2 Kijk naar de plaatjes.

Zijn de zinnen waar of niet waar?
Zet een kruisje in het goede hokje.

	waar	niet waar
1 Op plaatje 1 is het mistig.	☐	☐
2 Op plaatje 3 is het mistig.	☐	☐
3 Op plaatje 2 trekt de mist op.	☐	☐
4 Op plaatje 1 breekt de zon door.	☐	☐
5 Op plaatje 3 breekt de zon door.	☐	☐
6 Op plaatje 2 rijdt iemand op een fiets.	☐	☐

Leesbegrip

- 1.1** Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 92 op.
Lees de tekst 'Manke Sjoerd'.

Waar speelt het verhaal zich vooral af?
Zet een kruisje voor het goede antwoord.

- a in het bos b in de stad c op het strand

- 1.2** Aan welke woorden in de tekst kun je dat zien?
Let op: er kunnen meer antwoorden goed zijn!
Zet een kruisje voor de goede antwoorden.

- a zand d pa
b jeep e schelpjes
c meeuw

- 1.3** Wat voor tijd van de dag is het?
Kies uit: 's morgens - 's middags - 's avonds

Het is _____

- 1.4** Waaraan kun je dat zien?
Schrijf twee zinnen uit het verhaal op.
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Leesbegrip

- 1.5** Speelt het verhaal zich lang geleden of nu af?
Zet een rondje om het goede antwoord. En maak de zin af.

Het verhaal speelt zich (lang geleden/nu) af, want _____

- 2** Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 94 op.
Lees het gedicht 'Straf'.

Wanneer speelt het verhaal zich af en hoe weet je dat?
Vul in.

Het speelt zich _____ af.

Dat weet ik, omdat _____

Leesbegrip

- 3** Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 93 op.
Bekijk de plaatjes bij nummer 2.
Welk plaatje past het best bij het hele verhaal?

Vul de letter van het goede plaatje in:

- 4** Lees regel 7 tot en met 10 van de tekst 'Manke Sjoerd' nog eens.
Bekijk daarna de plaatjes bij nummer 3.
Welk plaatje past het best bij de tekst?

Vul de letter van het goede plaatje in:

- 5** Bedenk zelf waar het kan zijn.

- 1 Er zijn veel mensen. _____

- 2 Het is er donker. _____

- 3 Je kunt er iets eten. _____

- 4 Er kunnen veel mensen in. _____

Woordenschat

Woordenboek

ijzer: *Ijzer* is een soort metaal. Het roest als er water op komt. *Ijzer* is een materiaal. (bijvoorbeeld een spijker)

koper: *Koper* is een soort metaal. Het is roodbruin of geel van kleur. *Koper* is een soort materiaal. (bijvoorbeeld een waterleiding)

het materiaal: *Het materiaal* is alle stoffen waarmee je iets kunt maken. Koper, ijzer, papier en karton zijn *materialen*.

roesten: *Roesten* is als er op ijzer een bruine, korrelige laag komt. Op het laatst valt het uit elkaar.

verroest: *Verroest* is als er op een ijzeren voorwerp roest zit.

1 Zet een kruisje in het goede hokje.

1 Materiaal is ...

- alle stoffen waarmee je iets kunt koken.
 alle stoffen waarmee je iets kunt schoonmaken.
 alle stoffen waarmee je iets kunt maken.

2 De fiets is oud en helemaal bruin geworden. De fiets is ...

- verroest.
 vergaan.
 verwoest.

3 Ijzer is ...

- een heel groot ijsje.
 een materiaal.
 iemand die mooi kan zingen.

2 Lees.

IJzer en koper zijn materialen.

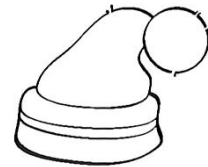
Steen is ook een materiaal. Steen is stevig en sterk.

Er worden huizen van gemaakt.

Een heel ander materiaal is wol.

Wol is lekker zacht en warm.

In landen waar het koud is,
dragen mensen wollen truien en mutsen.

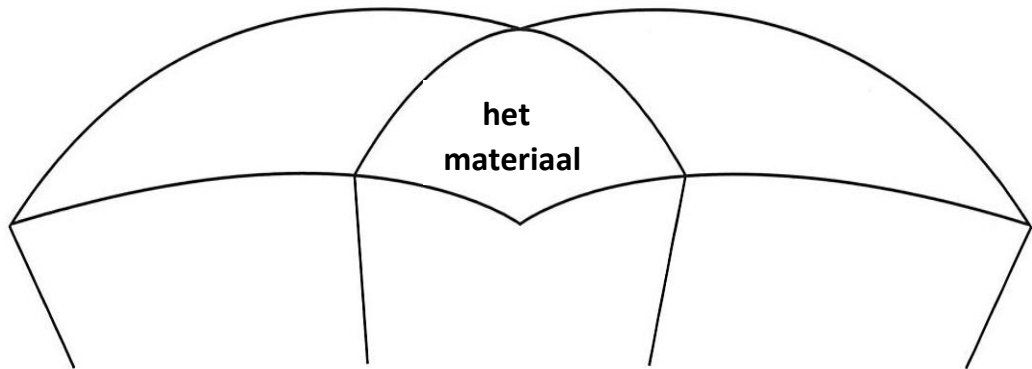

Bedenk zelf nog meer materialen.

Kijk maar eens goed rond in de klas.

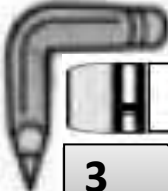
Waar zijn bijvoorbeeld de ramen van gemaakt? En je schrijft?

Vul de woordparachute hieronder in.

<i>ijzer</i>	<i>koper</i>	<i>steen</i>	

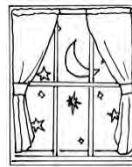
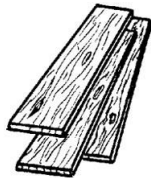
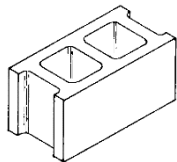

Woordenschat

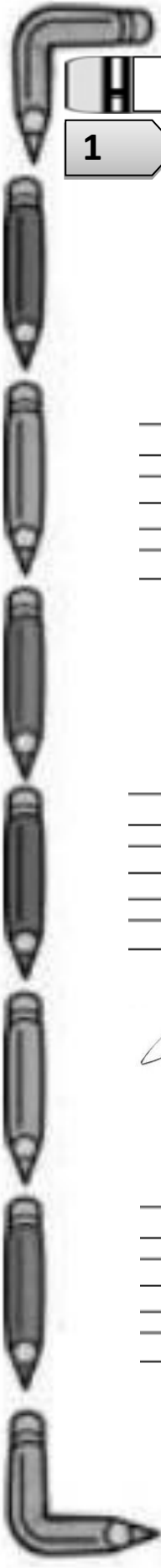
3 In elke regel staan drie materialen.
Zet een rondje om die woorden. De eerste is voorgedaan.

- 1 sonplazmu koper pwosmijzerplvaeridomaluminiumkoz
- 2 kwompelzilverdrozapleergoudblovtewoldebronshalber
- 3 lovpemkadrucsteengavelijkglasjobeligzamofjepapierde
- 4 drampertwolverzulgemarlmiskatoenploklazijdewesvari
- 5 hoezukmagplasticbrinmukhoutboijvloedruinzoskartonp

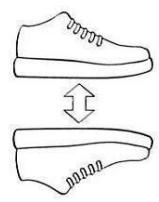
4 Juf Madeleine zet de boeken terug in de boekenkast.
Op twee planken liggen boeken die bij elkaar horen.
Geef die planken en boeken een kleur.

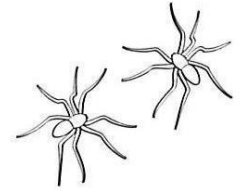

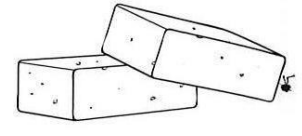
Spelling

1 Schrijf de woorden bij de plaatjes.
Bedenk bij ieder woord een rijmwoord en schrijf dat eronder.

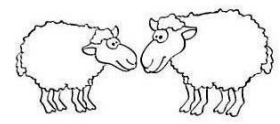

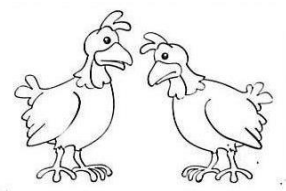

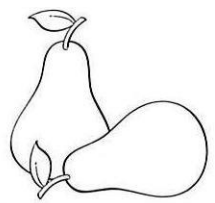

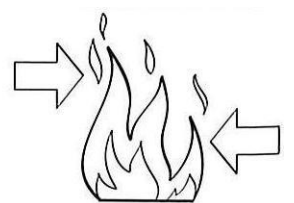

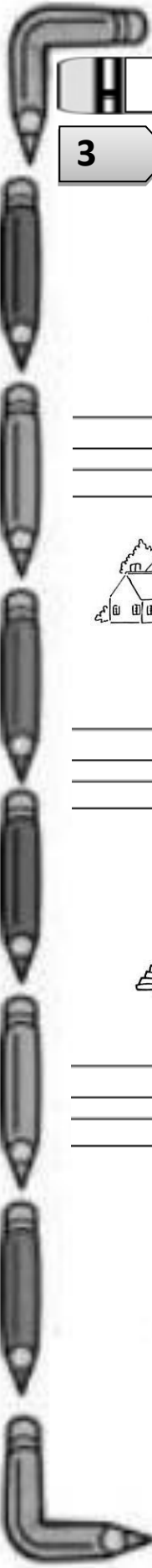

Spelling**2** Maak de woorden af.

- 1 Onze hond kan wel tien tellen op zijn achterp n.
staan.
- 2 _____
- 3 In de paasvakantie gaan we altijd kamp n.
- 4 Je moet de dropjes niet achter elkaar op n.

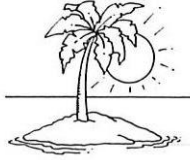

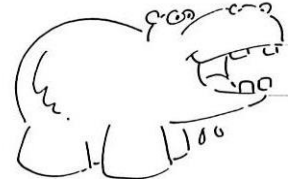

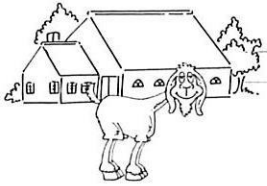
Spelling

3 Schrijf de korte **ei**-woorden en lange **ij**-woorden onder de plaatjes.

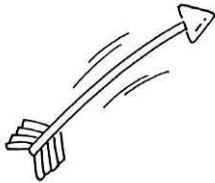

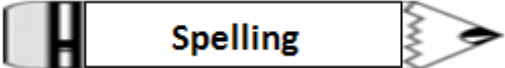

 Spelling

4 Welke ij-woorden of ei-woorden moeten er staan? Vul ze in.

1 Die mensen gooien _____ rommel in de knoek.

2 Dat kleine _____ is mijn nichtje.

3

4

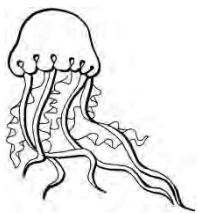

Taalbeschouwing

1.1

Let goed op de vetgedrukte woorden.
Welke zes woorden vertellen waarvan iets gemaakt is?
Schrijf alleen die woorden.

een ronde paal	een slijmerige kwal
een dik touw	een plastic fles
een rieten mand	een houten kist
een vierkante doos	een nylon jack
een stenen kruik	een zwaar vat
een volle fles	een betonnen paaltje

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

1.2

Lees steeds de hele zin.
Het woord dat ervoor staat, vertelt waarvan iets is gemaakt.
Vul daarna het goede woord in.
Het woord wordt meestal langer. Maar niet altijd!

- 1 (hout) In een hoek van de schuur _____ palen.
- 2 (plastic) Daarop staan een paar _____ emmers.
- 3 (koper) Aan de muur hangt een _____ kandelaar.
- 4 (ijzer) Op een _____ anker zit allemaal roest.
- 5 (goud) Manke Sjoerd heeft een keer een _____ ring gevonden.

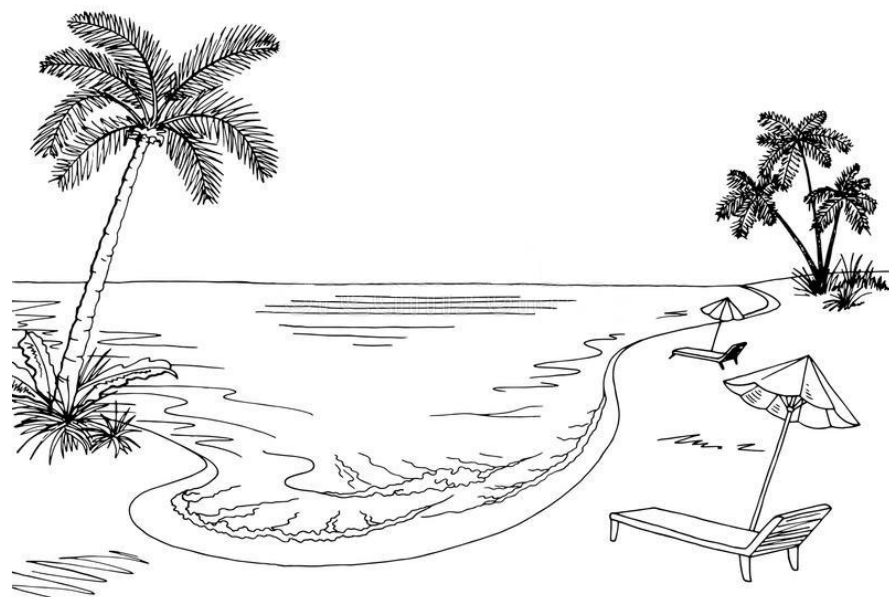

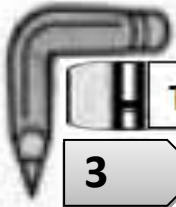
Taalbeschouwing

- 2** Kijk naar de woorden in het hok.
Vul de woorden bij de zinnen in.

garage jam tanken jeep toilet

- 1 Manke Sjoerd eet een boterham met _____.
- 2 Voor hij weggaat, gaat hij naar het _____.
- 3 Hij doet de deur van de _____ open.
- 4 Hij rijdt de _____ naar buiten.
- 5 Eerst moet hij nog _____ daarna gaat hij
naar het strand.

Taalbeschouwing

3

Kijk goed om je heen. Kies vier dingen die je ziet en schrijf ze op. Waar zijn die dingen van gemaakt?

Doe het zo:

Ik zie een muur. De muur is gemaakt van steen.

Het is een stenen muur.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

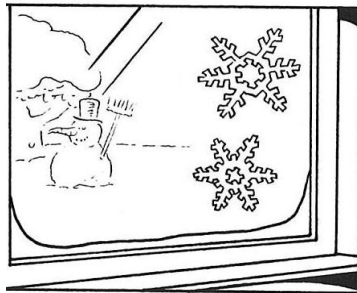

Woordenschat
Woordenboek

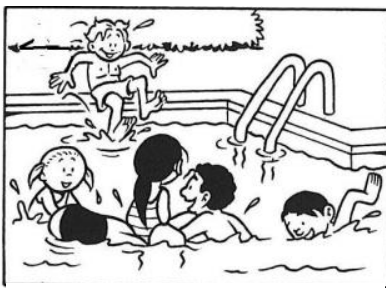
het seizoen: *Het seizoen* is een deel van het jaar. In Nederland kennen ze vier *seizoenen*: lente, zomer, herfst en winter. Op Aruba hebben we geen *seizoenen*.

zich afspelen: Een verhaal kan *zich afspelen* op een bepaalde plaats of in een bepaalde tijd.

1 Schrijf onder elk plaatje welk seizoen het is.

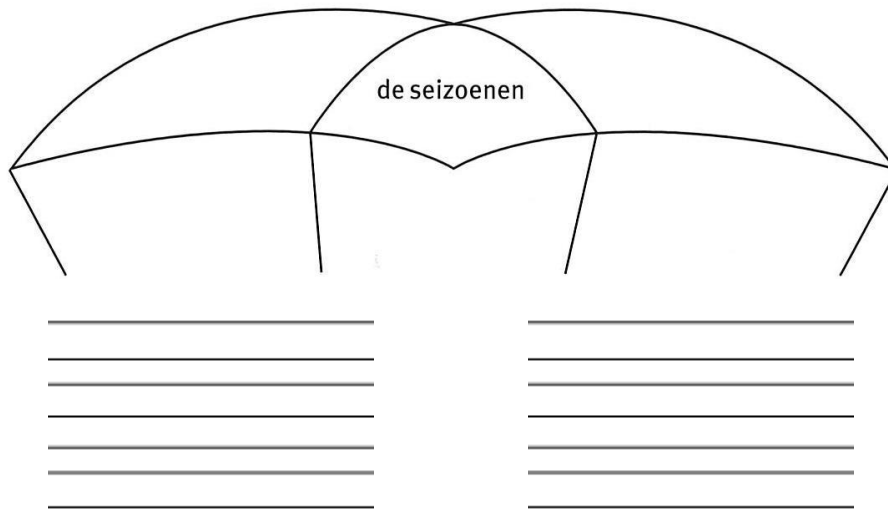

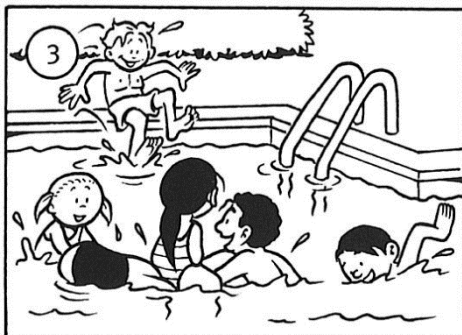
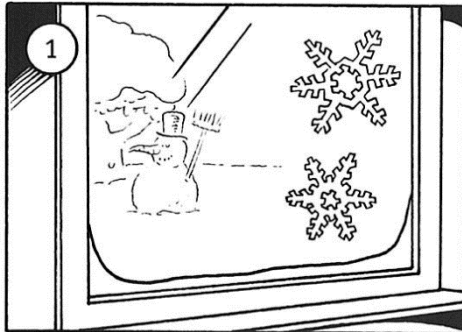

Woordenschat

2 Een jaar heeft vier seizoenen.
Vul nu de woordparachute in.

Woordenschat
3 Kijk naar de plaatjes.

Zijn de zinnen waar of niet waar?
Zet een kruisje in het goede hokje.

	waar	niet waar
7 Plaatje 1 speelt zich af in de zomer.	☐	☐
8 Het seizoen op plaatje 4 is herfst.	☐	☐
9 Plaatje 2 speelt zich af in de lente.	☐	☐
10 Het seizoen op plaatje 2 is winter.	☐	☐
11 Plaatje 3 speelt zich af in de zomer.	☐	☐
12 Het seizoen op plaatje 1 is winter.	☐	☐

Leesbegrip

- 4.1** Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 96 op.
Lees de tekst 'Wat een rommel'.

Welk antwoord vind je het beste?
Zet daar een kruisje voor.

Het verhaal speelt zich af:

- a buiten in de tuin
b op de slaapkamer van Henkie
c in de huiskamer
d op de slaapkamer van Elsje

- 4.2** Waarom denk je dat?
Schrijf het in één zin op.

Leesbegrip

- 5.1** Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 97 op.
Lees de tekst bij nummer 2.

Waar speelt het verhaal zich af:

- a in de kelder b op zolder c in de huiskamer

- 5.2** Hoe weet je dat? Schrijf twee dingen op.

- 5.3** In welk seizoen speelt het zich af?

- a in de zomer c in de herfst
b in de zomer d in de winter

- 5.4** Hoe weet je dat? Schrijf twee dingen op.

- 5.5** Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 98 op.
Bekijk de plaatjes bij nummer 3.

Welk plaatje past het best bij het hele verhaal?

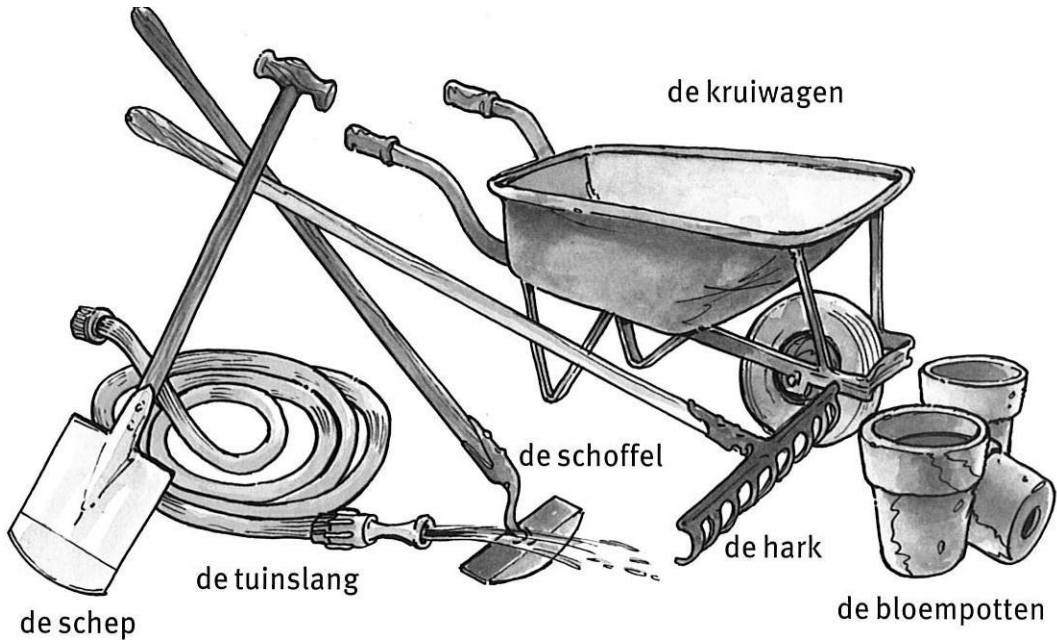
Schrijf de letter van het goede plaatje op.

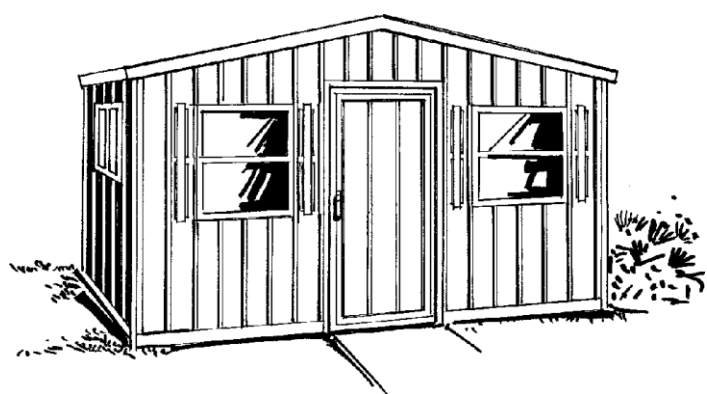

Luisteren & spreken

1.1 Schrijf de genoemde voorwerpen op.

Luisteren & spreken

1.2 Schrijf de voorwerpen op die opgeruimd moeten worden.

Luisteren & spreken

1.3 Schrijf telkens de goede letter van het plaatje dat bij het verhaaltje hoort.

1

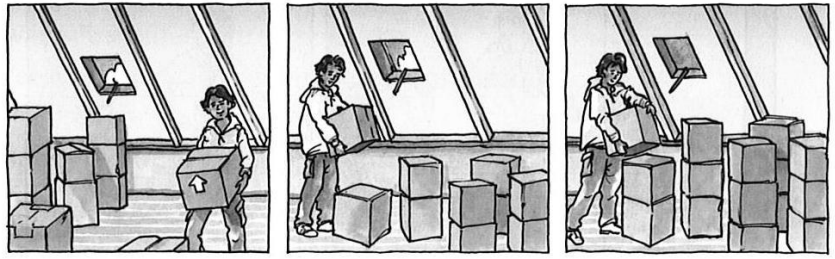
a b c

2

a b c

3

a b c

4

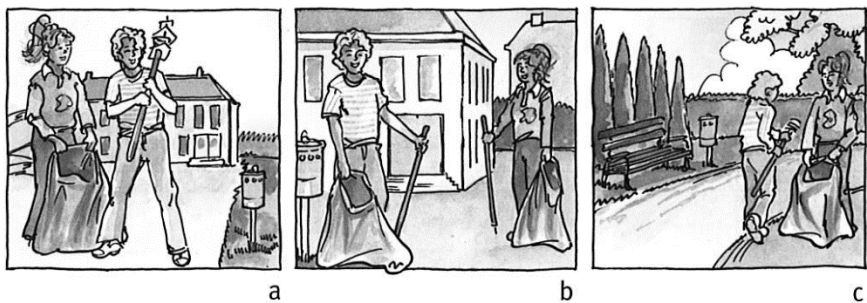
a b c

Luisteren & spreken

1.4 Schrijf telkens de goede letter van het plaatje dat bij het verhaaltje hoort.

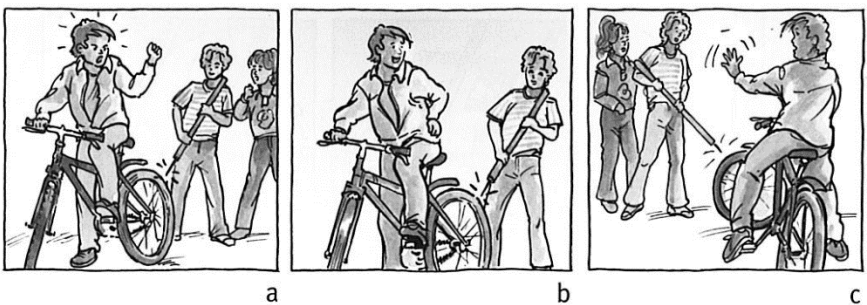
1

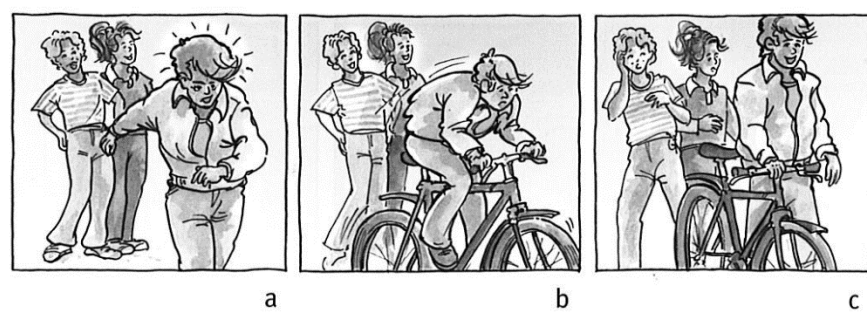
2

3

4

Woordenschat

Woordenboek

afgeprijsd: Als spullen in de winkel zijn *afgeprijsd*, dan zijn ze goedkoper gemaakt.

de korting: Als je *korting* krijgt in een winkel, dan hoef je minder te betalen dan normaal.

op = op: Als er in de winkels opruiming is, dan zie je wel eens *op = op* op de ramen staan. Je moet er dan snel bij zijn, anders is alles weg.

de opruiming: Als de winkels *opruiming* hebben, dan kosten de spullen minder dan anders.

de uitverkoop: *Uitverkoop* betekent hetzelfde als opruiming. Als de winkels *uitverkoop* hebben, dan kosten de spullen minder dan anders.

de winkelier: Een *winkelier* is de eigenaar van een winkel.

1

Lees de zinnen. Schrijf de goede woorden in de puzzel.
In elk woord zit een r.

- 1 Ik kreeg de helft ... op die jas.
- 2 De broek is ... van 100 naar 75 florin.
- 3 Een ander woord voor uitverkoop is ...
- 4 De eigenaar van een winkel is de ...

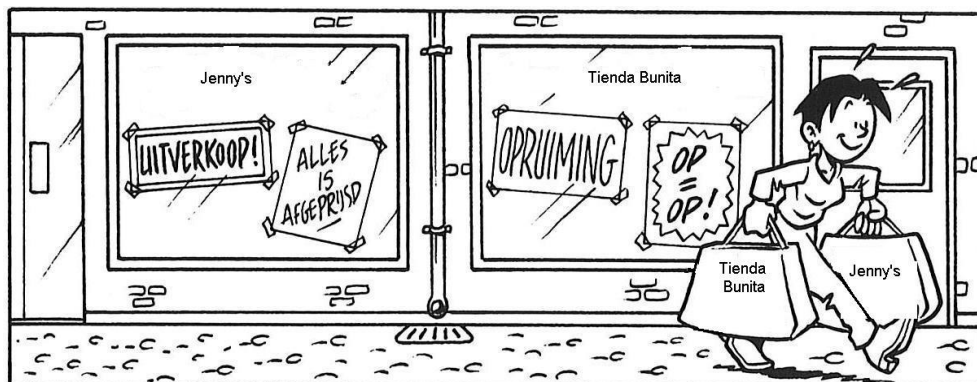
				1			r					
2							r					
					3		r					
4							r					

 Woordenschat

2

De moeder van Jacky houdt van kleren kopen.
Ze gaat vaak naar Jenny's en Tienda Bunita.

Kijk naar het plaatje en lees de zinnen. Zet steeds een rondje om het goede woord. Schrijf het goede woord op.

1 Het is **opgeruimd/opruiming** bij Tienda Bunita.

2 Opruiming is hetzelfde als **uitverkoop/het seizoen**.

3 Bij Tienda Bunita krijg je **wel korting/geen korting** op kleren.

4 In de uitverkoop is alles **duurder/goedkoper** dan normaal.

5 Bij Jenny's moet je snel zijn. Anders is alles **weg/duurder**.

Taalbeschouwing**3**

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 103 op.
Lees de tekst 'Opruiming'.

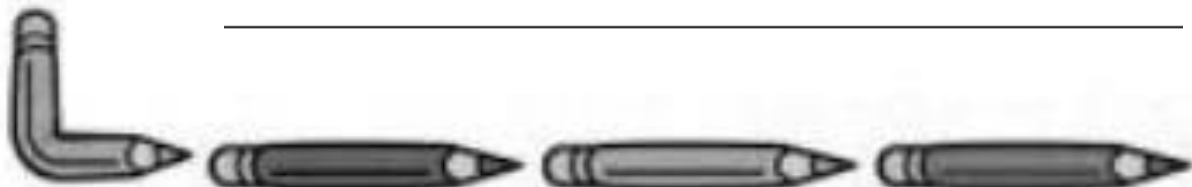
Lees.

Meneer Goedkoop verkoopt lampen.
Hij gaat **opruimen**.

- 1 Lees de eerste alinea van de tekst 'Opruiming' nog eens.
Schrijf nu op wat meneer Goedkoop doet als hij opruimt.

- 2 Lees de tweede alinea van de tekst 'Opruiming' nog eens.
Hoe kan meneer Goedkoop ook opruimen?
Schrijf dat ook op.

Taalbeschouwing

4

Lees wat er in de zes rechthoeken staat.
Daar staat wat de teksten betekenen.
Kijk naar de woorden in het hok.
Vul daarna het goede woord in de zin in.

**half geld
afgeprijsd**

korting

2 halen, 1 betalen

uitverkoop

op = op

1 Je kunt stoelen, tafels
en kasten kopen voor
lagere prijzen.

_____ van meubelen.

2 De prijs van broeken
is lager gemaakt.

Alle broeken _____

3 Je kunt er twee
krijgen voor de prijs
van één.

Alles voor _____

4 Je hoeft maar de
helft van de prijs te
betalen.

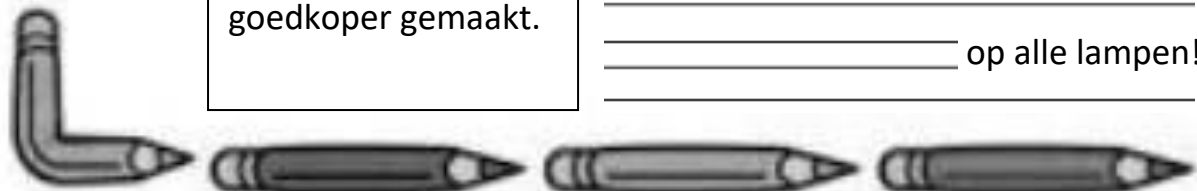
T-shirts: _____

5 U moet opschieten
met kopen. Straks is
er niets meer.

Haast u, want _____

6 De lampen zijn
goedkoper gemaakt.

_____ op alle lampen!

5

Stel je voor dat je een schoenenwinkel hebt.

Je wilt opruiming houden.

Je wilt dat iedereen laten weten.

Je maakt een groot papier voor op het raam.

Maar wat zet je erop? Kijk goed naar de tekening bij nummer 2 op bladzijde 104 van het Taalleesboek.

Schrijf de tekst hieronder en teken er ook schoenen bij.

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for the student to write and draw.

Spelling

1

Luister goed naar de zinnen en schrijf ze op.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

2

Lees de woorden. Maak met deze woorden een zin.

dweilen

schoonmaken

de emmer

opruimen

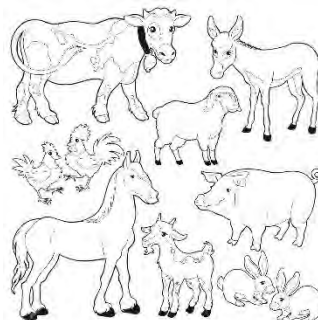
vegen

Stellen

- 2.1** Maak het af.
 Er moeten dieren in voorkomen.
 Bedenk steeds **wat** er gebeurt.
 En **waar** het gebeurt.
 Er staat al **wanneer** het gebeurt.

Het was een mooie dag in mei.

En alle (wie?) _____ waren _____

Ze speelden (wat?) _____ bij een kei.

Er was geen (wie?) _____ of _____

- 2.2** Maak het versje af.
 Let op: regel 1 rijmt op regel 2 en regel 3 rijmt op regel 4.

Het was eens op een zaterdag,

toen ik wel honderd (wie?) _____ zag.

Ze fietsten allemaal naar (waar?) _____ .

En ik? Ik (wat?) _____ mee.

Stellen

1.1 Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 95 op.
Bekijk de vier plaatjes bij oefening 4.
Schrijf op:

Over **wie** het gaat. _____

Waar het gebeurt. _____

Wat er gebeurt. _____

Wanneer het gebeurt. _____

Woordenschat

Woordenboek

de compost: *Compost* is mest die gemaakt is van etensresten en tuinafval, bijvoorbeeld van schillen, gras en bladeren.

de etensresten: *Etensresten* zijn kleine beetje voedsel die overblijven bij het koken en na het eten.

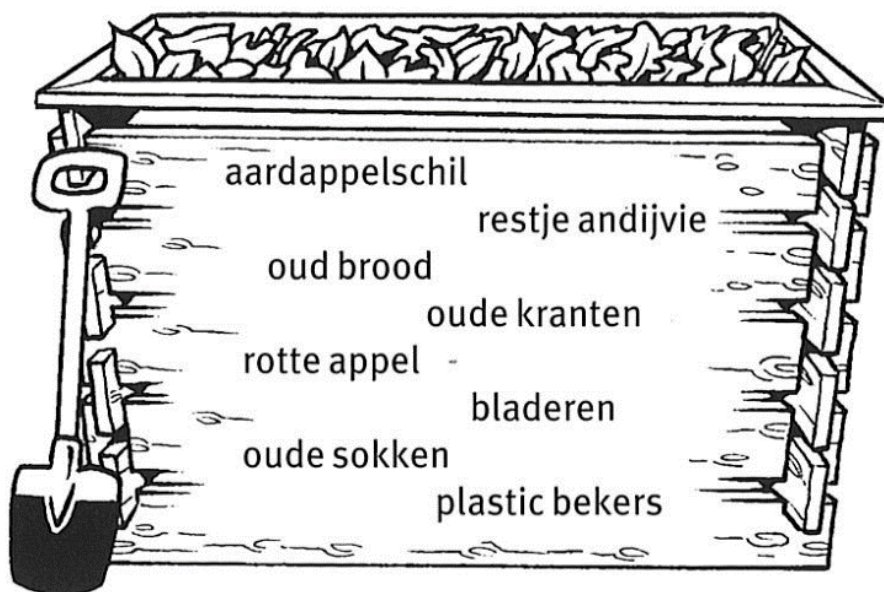
het tuinafval: *Tuinafval* is afval uit de tuin, zoals bladeren en gemaaid gras.

1

Compost is mest.

Van mest gaan planten en bloemen beter groeien.

Wat hoort er niet in de compostbak? Streep die woorden door.

Leesbegrip

- 2.1** Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 108 op.
Lees de tekst bij 1.

Neem je leeswijzer.

Wat is het voor soort tekst? _____

- 2.2** Waar gaat de hele tekst over?
Zet een kruisje voor het goede antwoord.

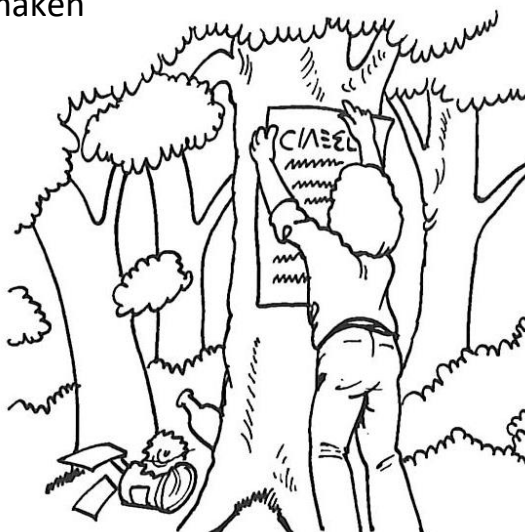
- a glasbakken c batterijen
b afval d vuilnisbelt

- 3.1** Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 108 op.
Lees de tekst bij 2.

Waar gaat de hele tekst over?

- a etensresten weggooien
b vogels voeren
c zelf compost maken

Leesbegrip

3.2 Wat is dus het onderwerp van de tekst?

Het onderwerp van de tekst is: _____

3.3 Bedenk een titel en schrijf die op.

4.1 Wat is het onderwerp van alinea 1?

- a Sommige resten kun je aan de vogels voeren.
- b Ieder gezin heeft etensresten.
- c Ieder gezin heeft aardappelen.

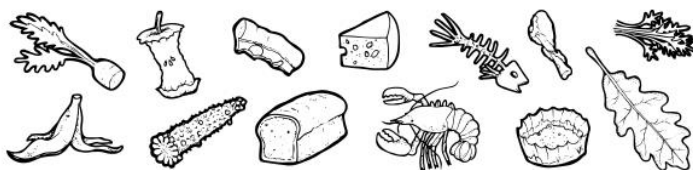

4.2 Wat is het onderwerp van alinea 1?

- a Bijna alle mensen hebben een grote bak in de tuin.
- b Je mengt aarde en kalk door de etensresten.
- c Etensresten en tuinafval kun je in een compostbak gooien.

4.3 Wat is dus het onderwerp van alinea 3?

Het onderwerp van alinea 3 is: _____

Leesbegrip

5.1 Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 109 op. Lees de tekst bij 3.

Vul het schema in.
Schrijf eerst het onderwerp van de hele tekst op.
Schrijf daarna het onderwerp van elke alinea op.

_____	}	alinea 1	_____
_____		alinea 2	_____
_____		alinea 3	_____

5.2 Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 109 op. Bedenk een titel bij tekst 3.

Woordenschat

Woordenboek

het grondwater: *Grondwater* is water dat in de grond zit.

oplaadbaar: Als batterijen *oplaadbaar* zijn, dan kun je ze steeds opnieuw vullen met elektriciteit.

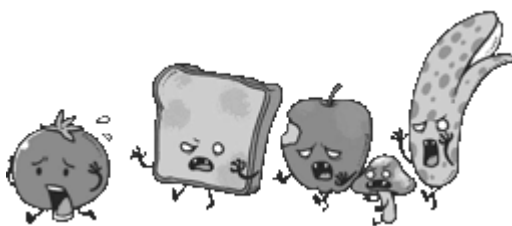
de stekker: Een *stekker* zit aan het uiteinde van een snoer. Als je de *stekker* in het stopcontact steekt, dan komt er stroom door het snoer.

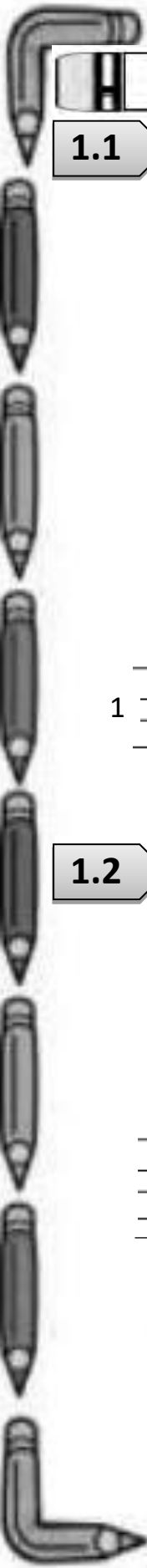

de stroom: *Stroom* is elektriciteit. Dat is een bepaald soort energie, waardoor apparaten kunnen werken. Een stofzuiger en een lamp werken op *stroom*.

verrotten: Als iets aan het *verrotten* is, dan wordt het langzaam slap, bruin en schimmelig.

verteren: Als iets aan het *verteren* is, dan is het aan het verrotten en verdwijnt het langzaam.

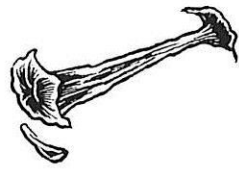

Woordenschat

1.1 Schrijf onder elk plaatje het goede woord. Kies uit het hok.

verteren	weggooien	verrotten

1	2	3
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

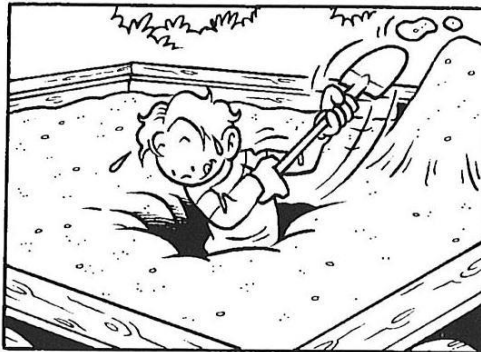
1.2 Schrijf nu de woorden op de woordtrap.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

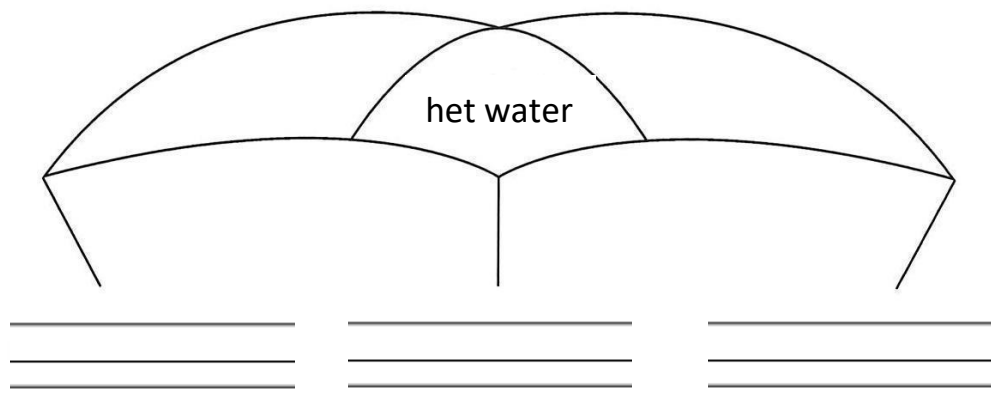
- 2.1** Jesse speelt in de zandbak. Hij graaft een heel diep gat. Heel diep in de grond voelt hij water. Dat water heet **grondwater**. Er komt ook water uit de kraan. Dat water heet **kraanwater**.

Maak de zinnen af.

- 1 Het water in de **grond** heet _____ .
- 2 Het water uit de **kraan** heet _____ .
- 3 Het water in de **zee** heet _____ .

- 2.2** Kijk nog eens naar je antwoorden bij opdracht 2.1. Vul de woorden in de parachute.

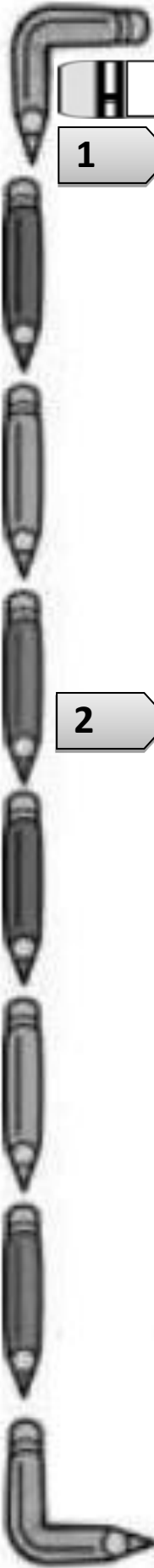

3 Zet een rondje om het goede woord.

- 1 Juf Madeleine werkt in de tuin.
Ze ruimt de bladeren op en ze maait het gras.
De bladeren en het gras zijn **tuinafval/etensresten**.
- 2 Mijn moeder kookt heel veel.
We krijgen het niet helemaal op.
Het eten dat overblijft noem je **tuinafval/etensresten**.
- 3 De bladeren vallen van de bomen.
Ze liggen slap en bruin op de grond.
De bladeren zijn aan het **verteren/verrotten**.
- 4 Na een tijd zijn de bladeren op de grond verdwenen.
Je ziet ze haast niet meer.
De bladeren **verteren/verrotten**.

Spelling

1

Luister goed! Schrijf de zinnen op.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

2

Vul in: **ng** of **nk**. Maak dan het woord verder af.

1 Wil je iets _____ ?

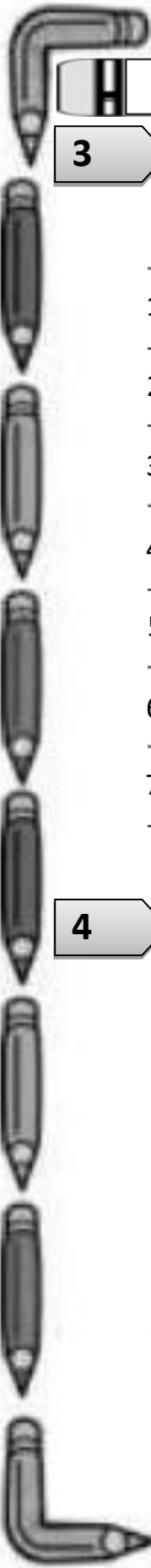
2 Wat kun jij mooi _____ ?

3 De stenen _____ naar de bodem.

4 Ik heb een zere _____ .

5 Kun je die in de _____ kopen ?

H Spelling

3 Vul steeds een woord in met **ij** of **ei**. Je mag in je Spellinghulp kijken.

- 1 De keizer woont in een prachtig _____ .
- 2 Het paard _____ over de hindernis te springen.
- 3 De _____ wordt van druiven gemaakt.
- 4 Juf vraagt aan Tom: "Ben jij alweer je pen _____ ?"
- 5 De rij is zo lang, er lijkt geen _____ aan te komen.
- 6 John krijgt een _____ op zijn wond.
- 7 Op zondag zijn alle kinderen _____ .

4 Bedenk zelf vijf woorden met **ui** en zes woorden met **eu**. Schrijf ze hieronder.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Spelling

1.1 Vul in **ei** of **ij**. Je mag in je Spellinghulp kijken.
Kleur daarna de woorden met **ei**.

pl	ster	gr	s	m	sje
b	de	sp	t	vr	dag
k	zer	w	geren	ber	ken
pal	s	kw	t	w	n
l	m		nd	z	len

1.2 Maak met ieder woord een zin.

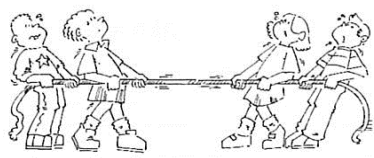
- 1 treurig _____
- 2 verhuizen _____
- 3 stinken _____
- 4 vergeten _____
- 5 springen _____
- 6 afwassen _____

Spelling

2 Wat doen de kinderen op de sportdag?
Vul de letters die ervoor en erachter moeten, in.

ekke

enne

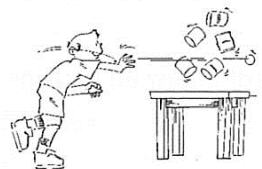
imme

ille

alle

ikke

Taalbeschouwing

3.1 Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 109 op.
Lees de tekst 'Goedzooi'.

Rotzooi is niet zo'n net woord. Het betekent haast hetzelfde als *troep*.

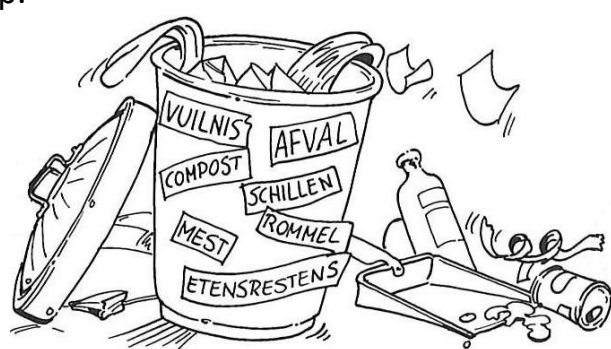
Op de vuilnisbak zie je een aantal woorden staan.
Drie woorden betekenen ongeveer hetzelfde als rotzooi en troep.

Ze zijn alleen wat netter.
Schrijf de drie woorden op.

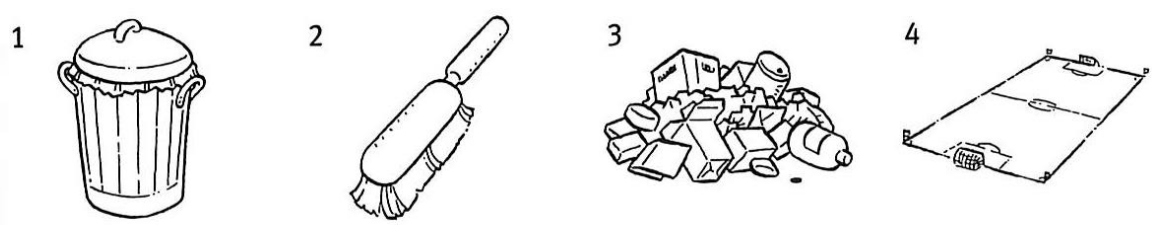
1 _____

2 _____

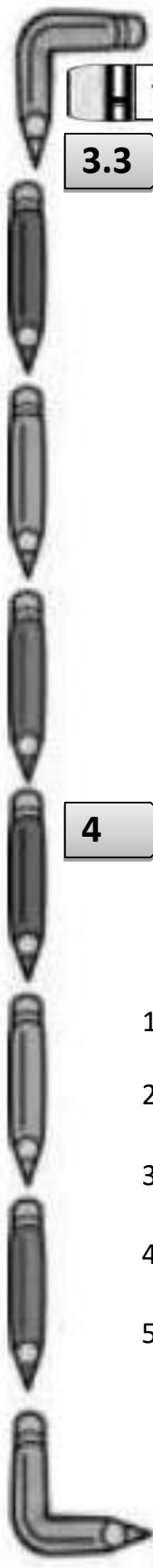
3 _____

3.2 Kijk goed naar de plaatjes.
Welke woorden horen bij de plaatjes?
Trek een lijn van het woord naar het plaatje dat erbij hoort.
Bij ieder plaatje horen twee woorden.

- voetbalveld vuilnisbak stoffer troep
- afvallemmer speelveld veger rotzooi

Taalbeschouwing

3.3

Welke woorden betekenen ongeveer hetzelfde?
Schrijf die woorden naast elkaar;
steeds een woord uit hok 1 en een woord uit hok 2.
Er zijn twee woorden voorgedaan.

spullen	vuilnis	rotzooi	winkel
----------------	----------------	----------------	---------------

zaak	dingen	huisvuil	troep
-------------	---------------	-----------------	--------------

rotzooi	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

4

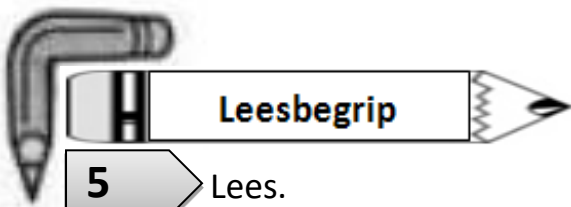
Lees.

Een rieten mand is een mand gemaakt van riet.
Nu jij!

- 1 Een houten kist is een kist gemaakt van _____
- 2 Een wollen trui is een trui gemaakt van _____
- 3 Een kartonnen doos is een doos gemaakt van _____
- 4 Een zilveren ketting is ketting gemaakt van _____
- 5 Leren schoenen zijn gemaakt van _____

Leesbegrip

5

Lees.

Vandaag is er een vlooienmarkt.

Omar en Carlos willen oud speelgoed verkopen.

Daarvoor moeten ze eerst hun kamers opruimen.

Ze staan heel erg vroeg op om hun kamers op te ruimen. Ze
5 pakken een grote tas en stoppen al het speelgoed in de tas dat
ze willen verkopen. Omar stopt wat autootjes in de tas en een
paar Action Man-poppen. Carlos heeft nog puzzels en oude
baseballplaatjes.

10 Snel gaan ze op pad. Ze zijn bijna de eersten. Er zijn nog maar
een paar kinderen op het plein. Ze kunnen een goede plek
kiezen waar ze hun kleed neerleggen.

1 Waar is de vlooienmarkt?

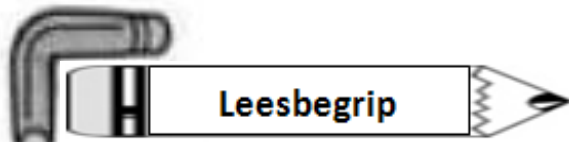
a in de stad b op het strand c in een winkel

2 Aan welke woorden in de tekst kun je dat zien?

3 Wanneer gaan Omar en Carlos naar de vlooienmarkt?

a 's nachts b tussen de middag c 's ochtends

6

Vul in.

Kies een woord uit het hok.

's middags

in december

's ochtends

in het weekend

in de zomer

's avonds

- 1 John gaat al heel vroeg met de auto naar zijn werk.

John gaat _____ naar zijn werk.

- 2 Lisa leest tot heel laat een boek in bed.

Lisa leest _____ een boek.

- 3 Wij eten een boterham als we uit school komen.

Wij eten _____ een boterham.

- 4 Wij versieren het huis en de tuin met lampjes.

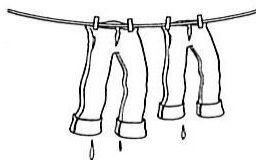
Wij versieren _____ het huis en de tuin.

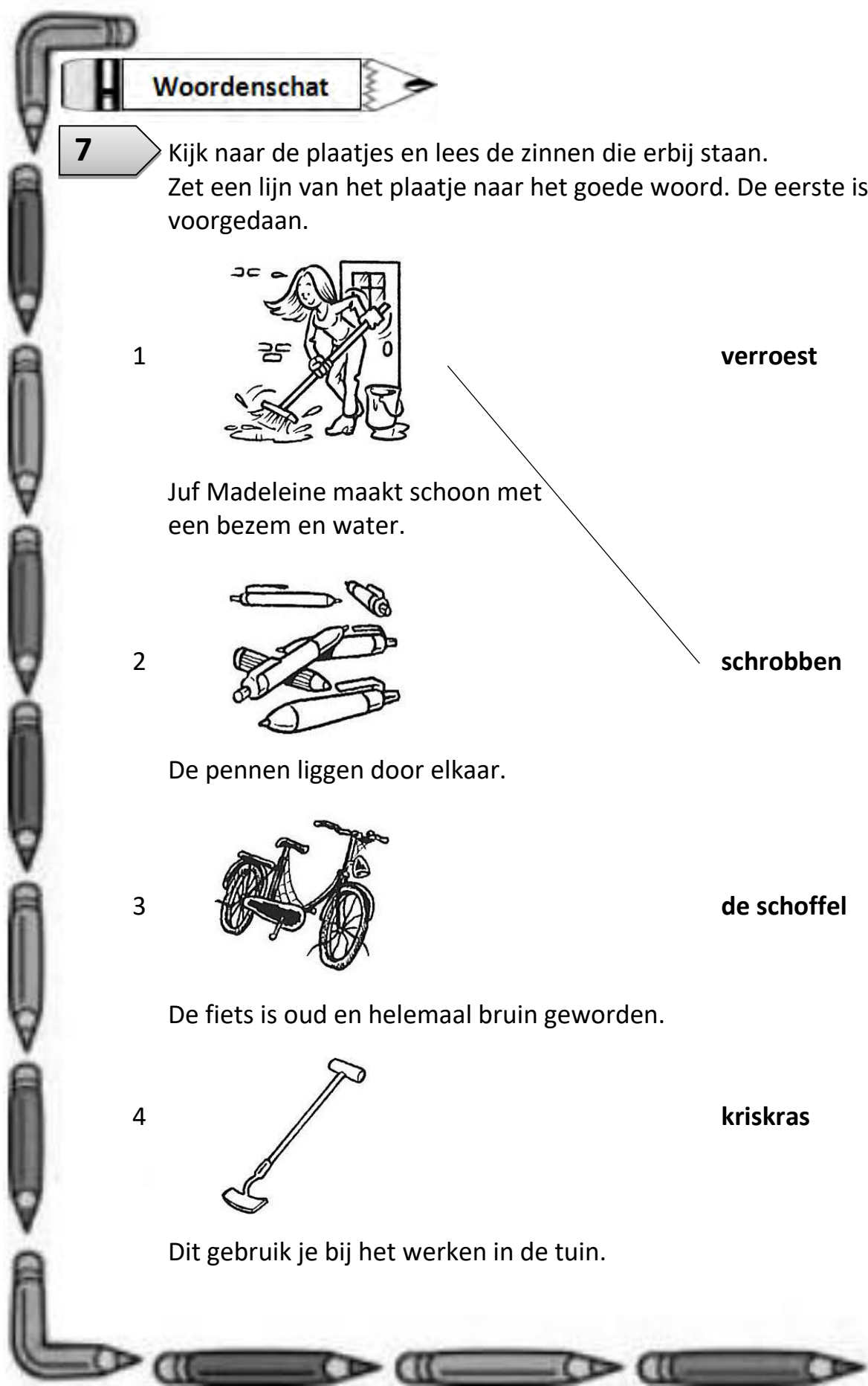
- 5 Wij gaan als wij vrij zijn met vakantie.

Wij gaan _____ met vakantie.

- 6 Moeder wast aan het eind van de week altijd alle kleren.

Moeder wast _____ alle kleren.

 Woordenschat

7

Kijk naar de plaatjes en lees de zinnen die erbij staan.
Zet een lijn van het plaatje naar het goede woord. De eerste is
voorgedaan.

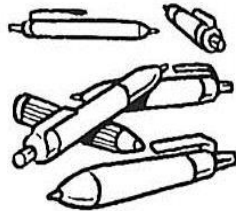
1

verroest

Juf Madeleine maakt schoon met
een bezem en water.

2

schrobben

De pennen liggen door elkaar.

3

de schoffel

De fiets is oud en helemaal bruin geworden.

4

kriskras

Dit gebruik je bij het werken in de tuin.

8

Maak het verhaaltje af.

Kies steeds een woord dat tussen haakjes staat.

- 1 Carlos moet de tuin opruimen.

Hij is boos en loopt te _____ .

(kletsen/mopperen/roepen)

- 2 Opa en oma komen op bezoek en tuin moet opgeruimd zijn.
Maar Carlos heeft daar helemaal geen zin.
Hij ziet Lisa door de heg.

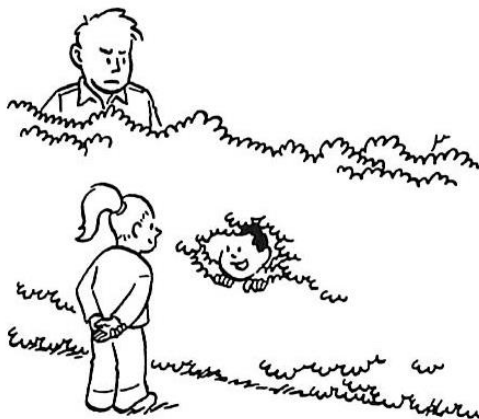
Hij gaat met haar staan _____ .

(kletsen/mopperen/roepen)

- 3 Papa en mama komen net naar buiten gelopen.

“Opruimen Carlos”, _____ ze samen.

(kletsen/mopperen/roepen)

Taalbeschouwing

9 Lees.

Susan gaat met moeder naar de winkel.

Schrijf deze zin op maar verander één woord.
Schrijf hem dan nog eens op. En verander weer een woord.
Probeer zo alle woorden een keer te veranderen.
Tot je op het laatst een heel andere zin hebt.
Je moet dus *zeven zinnen* opschrijven.
Begin met het voorbeeld hieronder.

1 Susan gaat met **vader** naar de winkel.

2

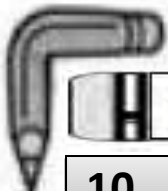
3

4

5

6

7

Taalbeschouwing

10

geld

Je ziet hier een woord.
Je moet met de letters van dit woord een zin maken.
Bijvoorbeeld: **G**aat **E**va liever **d**ansen?
Of: **G**eert eet liever **d**rop.

Probeer jij dit ook eens.

1 Maak een zin met de letters van het woord: lamp.

2 Maak een zin met de letters van het woord: stoep.

11

Bedenk nu zelf twee woorden.
Maak weer zinnen van de letters.

1 Ik maak een zin met de letters van het woord:

2 Ik maak een zin met de letters van het woord:

Leesbegrip

12

Lees.

De waterbuzzel

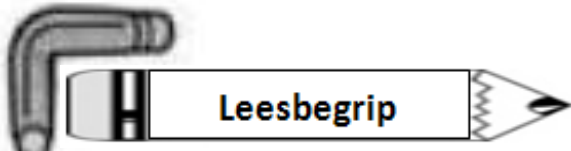
Midden in het Warrelbos ligt een heel grote vijver.

Hierin leefde eens een afschuwelijk monster: de groene, glibberige waterbuzzel.

Zijn slijmerige ogen konden alles onder water zien.

- 5 Maar ook wat daarboven gebeurde. En hij at alles en iedereen op! Zelfs de kleine, doorzichtige opruimgrollies. Deze watervlugge wezentjes hielden de vijver keurig schoon. Op een dag was de buzzel erg hongerig. Zijn ogen gluurden over het water op zoek naar voedsel.
- 10 Daar zag hij een flesje in het water drijven. Erachter zwommen wel dertig grollies. Die hadden zojuist het flesje, met daarop een doodskop, gevonden. Luid brullend ging de waterbuzzel op hen af. Verschrikt zagen de grollies hem aankomen. Hij sperde zijn bek wijd open.
- 15 Vlug duwden de grollies het flesje erin. Woest knarste de buzzel het glas kapot en slikte het door. Even later rolden zijn ogen in het rond. Hij brulde nog één keer en verdween in het diepe water. Vlug ruimden de grollies hem op. En ze vierden zes dagen lang 'het-opgeruimd-staat-netjes-feest'.

- 1 Wat is het voor een soort tekst?
Schrijf je antwoord hieronder.

Kies uit: een sprookje, een niet-echt-gebeurd-verhaal,
een echt-gebeurd-verhaal.

De tekst is _____

- 2 Waarom denk je dat?
Schrijf je antwoord hieronder

- 3 Je kunt de tekst in twee alinea's verdelen.
Waar begint de tweede alinea?

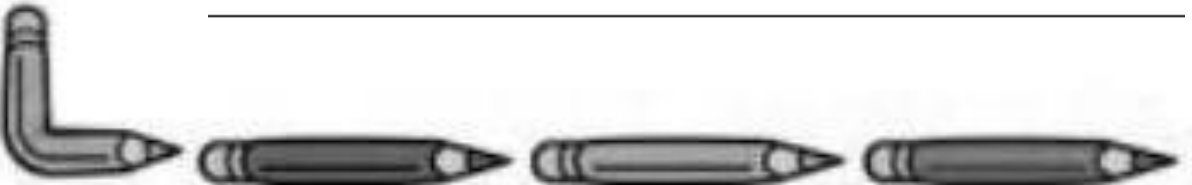
a bij regel 8 b bij regel 10 c bij regel 15

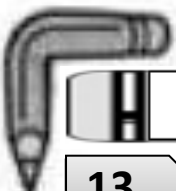
- 4 Lees regel 2 nog eens.
Maak nu de zin af.

Het woord 'Hierin' slaat op _____

- 5 Lees regel 5 nog eens.
Maak nu de zin af.

Het woord 'daarboven' slaat op _____

Leesbegrip

13 Lees.

Uilen

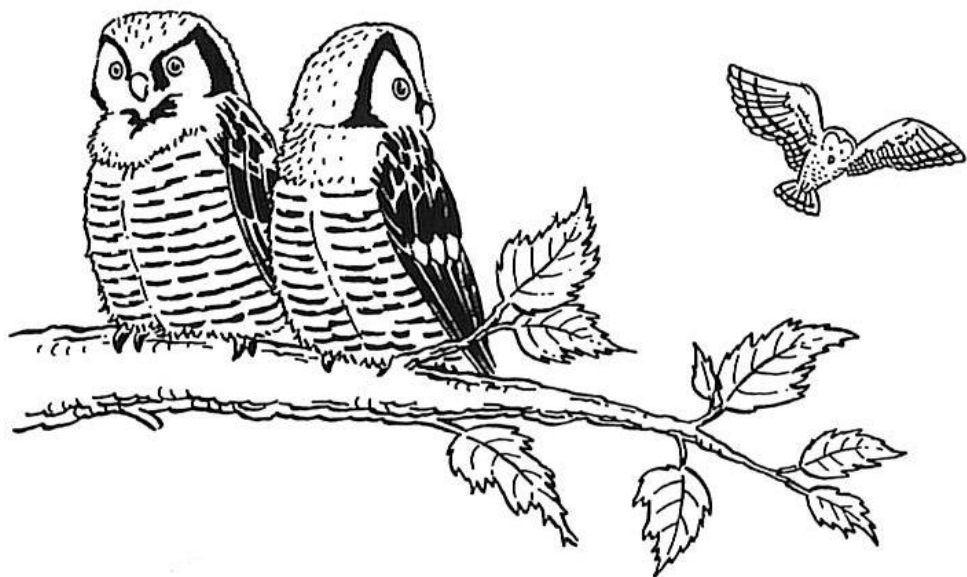
Uilen vliegen midden in de nacht. En ze maken spookachtige geluiden. Daardoor vonden de mensen het vroeger griezelige beesten. Gelukkig weten we tegenwoordig wel beter.

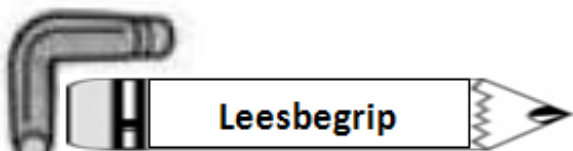
Uilen zijn nuttig. Ze zorgen voor evenwicht in de natuur. Ze
5 jagen op dieren waar er te veel van zijn. Meestal zijn dit kleine knaagdieren zoals muizen.

De vleugels van uilen hebben zachte donzige randen. Hiermee kunnen ze vliegen zonder geluid te maken. Daardoor kunnen ze ook hun prooi geruisloos naderen. De uil heeft goede oren. Dat
10 is heel belangrijk om in het donker te kunnen vliegen.

Ook de ogen van een uil zijn heel bijzonder. Hij kan er zelfs in het donker bijna alles mee zien. Maar hij kan ze niet bewegen.

Daarom draait de uil zijn hele kop als hij iets naast zich wil zien. De uil kan zelfs zijn kop ondersteboven keren.

- 1 Wat voor soort tekst is het?
Schrijf je antwoord hieronder.

Kies uit: een sprookje, een niet-echt-gebeurd-verhaal,
een echt-gebeurd-verhaal.

De tekst is _____

- 2 Vaak kun je een tekst in alinea's verdelen.
Je weet dat elke alinea een eigen onderwerp heeft.
In hoeveel alinea's kun je deze tekst verdelen?

Schrijf je antwoord hier achter: alinea's

- 3 Welke onderwerpen hebben de alinea's in de tekst?
Zet een kruisje voor de goede antwoorden.

a ☐ knaagdieren	e ☐ nachtdieren
b ☐ de oren van de uil	f ☐ de vleugels van de uil
c ☐ de ogen van de uil	g ☐ uilen zijn nuttig
d ☐ de kop van de uil	

- 4 Sommige mensen zijn bang voor uilen.
Waarom denk je?

14

Zijn de zinnen goed of fout?
Zet een rondje om het goede antwoord.

- 1 Als de bladeren verrotten, worden ze slap en bruin.
goed/fout
- 2 De stekker moet je in het stopcontact steken.
goed/fout
- 3 Op een rommelmarkt kun je allerlei spullen kopen.
goed/fout
- 4 Etenresten is eten dat overblijft bij het koken en na het eten.
goed/fout
- 5 Als je je op je gemak voelt, dan ben je bang.
goed/fout
- 6 De stofzuiger werkt op stroom.
goed/fout

